

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

סנהדרין

מסורת הש"ס

שאין סוס מדי אוכל בו כפן . שמוליאין הארמונות חוץ לקרקע ועשוין מהן אבוסים במלחמת גוג ומגוג : שאין כל דקל וכו' . כלומר עתידין פרס ומדי לבא על צבל וללכדה ונתמלחה כל ארץ צבל חיילות פרכיים וסוסיהם ומשם צאים לא"י ולנכדים אותה : עד שפספוט מלכות על ישראל ט' חדשים שנאמר

לכן יתנם עד עת יולדה ויתר אהויו ישובו על בני ישראל אמר עולא ייתי ולא יוחמיניהוכן אמר ר' יוחנן ויתר אהויו רב יוסף אמר ייתי ואוכי דאיתויב במולא דנופיתא דחמריה אמר ליה אביי (לרבא) [לרבא] מאי מעמא אילימא משום חבלו של משיח והתניא שאלו תלמידיו את רבי אלעזר מה יעשה אדם וינצל מחבלו של משיח יעסוק בתורה ובגמילות חסדים ומר הא תורה והא גמילות חסדים אמר [ליה] שמא יגרום החמא כדר' יעקב בר אידי *דר' יעקב בר אידי רמי כתיב ה'גהה אנכי עמך ושמתוך בבל אשר תלך וכתיב *ויירא יעקב מאד וייצר לו שהיה מתיירא שמא *יגרום החמא כדתיניא *עד יעבור עכך ה' וזו ביאה ראשונה עד יעבור עם זו קניית זו ביאה שנייה אמור מעתה ראויים היו ישראל לעשות להם גם כן ביאה שנייה כביאה ראשונה אלא שגרום החמא וכן אמר ר' יוחנן ייתי ולא יוחמיניה א"ל ריש לקיש מי'א אילימא משום דכתיב *כאשר יגום איש מפני הארי ופגעו הדוב [ובא הביית] וכמך ידו אל הקיר ונשכו נחש בא ואראך דוגמתו בעולם הזה בזמן שאדם יוצא לשדה ופגע בו סנמר דומה כמי שפגע בו ארי נכנס לעיר פגע בו גבאי דומה כמי שפגעו דוב נכנס לביתו ומצא בניו ובנותיו מומליין ברעב דומה כמי שנשכו נחש אלא משום דכתיב *שאלו נא וראו אם ילד זכר מדוע ראיתי כל גבר ידיו על חלציו כיוולדה ונהפכו כל פנים לירקון מאי ראיתי כל גבר אמר רבא בר יצחק אמר רב מי שכל גבורה שלו ומאי ונהפכו כל פנים לירקון אמר רבי יוחנן פמליא של מעלה ופמליא של מטה בשעה שאמר הקב"ה הללו מעשה ידי והללו מעשה ידי היאך אאבד אלו מפני אלו אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי רהיט

שוכע שיהיה באתן הימים לישראל יהיה : אלא חילק וזילק אכלי להו . קך היו רגליין לומר כהדם שאומר וכי שדים וסדרות יאכלוהו ובמסכת חולין (דף י"ט) לא חילק ידענא ולא זילק ידענא ולי נראה דמשמעות לשון חילק וזילק לשון חורבנה כמו בוקה ומבוקה ומבולקה תורה אור (נמוס ג) ואמרינן במגילת (סס) לא חילק דרבנן דמלכריכין לחלק הסיומן שמלכריכין לחלק כל הטבעות ולשייר על פני סולו ולא זילק לרבי יוסי שמחריב הסיומן שחוקך קלת בתוך הטבעות והשאר חוץ לטבעות וגרלה למורי דלין לו משמעות לא הכא ולא הכהס ל"א חילק וזילק ב' דיניי סדום שהיו שמוסין קך : אין משיח לישראל . שחוקה היה משיח ועליו נאמרו כל הנבואות אלמתי קרן לבית ישראל ועמד ורעה בעזו ה' : אלא לודו . ציכות דוד שהיה עתיד לומר כמה שירות ותושבחות : למסא . בשביל משה שהיה עתיד לקבל את התורה : מה שמו . של משיח : ינון שמו . כמו ינאי כל אחד היה דורש אחר שמו : לפני שמש . עד שלא נברא היה שמו ינון והיינו אחד *מו' דברים שעלו במחשבה ליבראות : ולא אסון למסא מניסא . עדיין לא יבא משיח : בן חוקיה : חיוורא דבי רבי . מורע של צית רבי : אי מן הייא סוף כגון רבינו הקדוש . אם משיח מואתן שהיים עכשיו ודאי היינו רבינו הקדוש דכובל מחלוהיס והסיד גמור הוה כדלמרינן צבבא מילע"א (דף פ"ב) ואם היה מואתן שמתו כבר היה דניאל איש חמדות שמדון ציבורין בגוב אריות והסיד גמור היה והאי כגון ללו דזוקא ל"א כגון רבינו הקדוש כלומר אם יש דוגמתו בחיים היינו רבינו הקדוש ואם דוגמא הוא למתים היינו כגון דניאל איש חמדות : דוד אחר . שעתיד ללמדך עליהם : אקים . הקים לא נאמר אלא אקים : כגון קיסר ופלגי קיסר . מלך ושני יו כן דוד החדש מלך כדכתיב ודוד מלכס אשר אקים ודוד המלך שני לו כדכתיב נשיא להם ולא כחוב מלך : פטלף . קלבא סורי"ן צלע"ז ואין לה עינים : שאורס עלי סוף . שיש לי עינים לראות ומלאחי כהנית בה כך ישראל מלפנין לגאולה שיום ה' יהיה להם אור אבל העובדי כוכבים למה מקיים אותו הכי הוא להם חשך ולא אור :

ונפל תורא ואויול ושרי ליה סוסיא באורייה אמר רב גידל אמר רב עתידין ישראל דאכלי שני משיח אמר רב יוסף פשיטא ואלא מאן אביל להו חילק וזילק אכלי להו לאפוקי *מדרכי הייל דאמר אין משיח לישראל שכבר לא אברי עלמא אלא לודו ושמואל אמר למשה ורבי יוחנן אמר למשיח מה שמו דבי רבי שילא אמרי שילא שמו שנאמר *עד כי יבא שילה דבי רבי ינאי אמרי ינון שמו שנאמר *יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו דבי רבי חנינה אמר חנינה שמו שנאמר *אשר לא אתן לכם חנינה ויש אומרים מנחם בן חזקיה שמו שנאמר *כי רחם ממני מנחם משיב נפשי ורבנן אמרי חיוורא דבי רבי שמו שנאמר *אכן חליינו הוא נשא ומכאובינו סבלם ואנחנו חשבנוהו נגוע מוכה אלהים ומעונה אמר רב נחמן אי מן חייא הוא כגון אנא שנאמר *והיה אדירו ממנו ומושלו מקרבו יצא אמר רב אי מן חייא הוא כגון רבינו הקדוש אי מן מתיא הוא כגון דניאל איש חמדות אמר רב יהודה אמר רב עתיד הקדוש ברוך הוא להעמיד להם דוד אחר שנאמר *ועבדו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם הקים לא נאמר אלא אקים א"ל רב פפא לאביי והכתיב *ודוד עבדי נשיא להם לעולם כגון קיסר ופ"ג קיסר דרש רבי שמלאי מאי דכתיב *הוי המתאווים את יום ה' למה זה לכם יום ה' הוא חשך ולא אור משל לתרנגול ועמלף שהיו מצפין לאור א"ל תרנגול לעמלף אני מצפה לאורה שאורה שלי היא ואתה למה לך אורה והיינו

[יומא י. ע"ש]
[סס אחת ככל העולם סולו וכן הוא ג"כ חוס' כע"ז כ. ד"ה משכא וכו']
[מ"ה ה]
[ע"י חוס' ר"ה י"ח. ד"ה רבס' וחוס' יבמות ק"י ד"ה רבא]
[ספחים ג"ה מריס לע"ה]
ג"ז סס סוסס לו.
[תקנן זט. ע"ש פירכ"י ד"ה ח"ן [סס] כדאשית מט ירמיה טו איכס א ישיע"ג ירמיה ל ירמיה זט. ע"ש יחזקאל לו עמוס ה]

בבבב ד

הההה

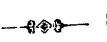

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

זמר בכל יום . היה מסדר למועד אע"פ שסודר צפיק כזמר והוא יגרום לך שחאה לעולם הבא בשמחה וצטירים : **נפש עמל עמלה** לו . מפני שעמל בצורה תורה עומלת לו : **כי אכף עליו פיו** . מפני שהוא משים דברים צפוי הנזיר כאוכף שעל החמור ליטול אחריו זמר כלומר שנוסק בצטירים וצומירות תדיר תדיר נעשה זמר כך החמור על החורה נעשה לו סדורה צפוי : **סורה עומלה** לו . שמחזרת עליו ומבקשת מלת קונה לנאור לו טעמי תורה וסדריה וכל כך למה מפני שאכף סכפף פיה על דברי תורה : **דרופתקי** . סרסוקין כלומר כל הגופין לעמל נכרחו : **עוביה לדוכי** . אשכיו למי שזכה והיה עמלו וטרחו בצורה לשון אחר דרפתיקי כיס ארוך שמשימין בו מעות כל הגופין נרסקין הם לקבל ולהכניס דברים אשכיו למי שזכה ונעשה נרסק לתורה : **לומד תורה לפרקים** . ואינו לומד תדיר תדיר כמו שאין לו אשה וצועל פעמיים זו פעמים זו : **שנאמר כי נעים כי שמרם** . לימתי שמרם בצטק [צומן] שיכחו יחדיו על שפתיה : **לא היה לו למשה לכתוב אלף ואחות לטון המנע** . בתמיה דבר שאינו לרין הוא וכן היה מלגלג ואומר שכתבו משה שלא לנודך ולקמיה מפרש דהיינו מגלה פנים בצורה : **וילך ראובן וגו'** . והיינו נמי שלא נודך : **כחצלי סוף** . בתנס בלא שום הנאה היה חוטא : **מלכותא בלא סגא** . שר גדול אלא שאינו מעומר וכיון דתמנע היתה אחות מלך ודאי בת מלך היא : **מופכ שאהים שפחה לאומה** זו . לבני אברהם יצחק (ועקב) שהן ירלי שמים ולא אהיה גברת לאומה אחרת ולכן נעשית פילגש לאליפו בן עשו

שהיה מורע יצחק : **לנחקה** . מתחת כנפי השכיבה שהיה להם לגיירה : **בימי קליר עמים** . לאחר שקלרו שהכל ראשון ליכנס בחוך שדה חבצרים : **יברוחי** . כדמתרגמין ולא איתפרש מאי היא : **סיגלי וסביסקי [וסכסוך]** . מינין אחרים סיגלי עיקרי עשבים והוא ממוי בשמים תורה אור ואמנות של ארון עשבים קרי סגלי (וסכסוך) [וסביסקין] נמי מין בשמים : **מעווי** . תורה : **שלוש שלוש** . תרתי פלטיירין של מעלה ושלמטה . כדכתיב לנכות שמים וליסוד ארץ : **אשר עשו בחרן** . דמתרגמין דשעבדו לאורייתא בחרן וקרי לכו עשייה : **כאלו עשאו** . לאותו דבר מלוא : **ופלא אפרין סה** . דכתיב (שמות ז) (ויחמר) אל אהרן קח מתן וטטה ידך : **מגלה פנים בצורה** . מעווי פנים כלפי עוסקי תורה מגלה פנים משתמע לן דחמיר מאפיקורוס דאפיקורוס היינו דלית ביה אפיקורוס בעלמא : **אלף למ"ד מכוס תלמידי חכמים עומן אפיקורוס הוי** . כ"ט דמשי ודמבזה חברו צפוי תלמידי חכמים ללו כימגלה פנים הוא והסמא מאי ניכרו מגלה פנים בצורה : **מנשה בן חזקיה** . שהיה דורש באגדות של דופי : **איכא דמחוי נס אסיפא** . דבריייתא דקתני מכלן אמר רבי אלעזר וכו' המגלה פנים בצורה רב ור' מינאל וכו' : **מאי דאסיפא** . והס אינן יודעין שטולם מתקיים עליהם : **מגלה פנים בצורה** . שופר כמה שכתוב בצורה : **אם לא בריטי יומם ולינה וגו'** . שמהנין לעולם ומקיימין [ארון] והוא אומר ללא מהני מידי : **מסכל נמי שמינין** . שהלדיקים מהנין לאחרים : **לא**

כל המאמר
הוא יפה נדרש
בגליה סוף דף
שע"ה ע"פ פ'
נאה ומתוקן
[ג"ל אמר]

הגהות
הב"ח
(ח) נמי כאלו
עשאו שאלו
וכו'
כאלו עשאו :

[היינו משנה
דלכות לעיל
עמוד ח']

[סוכה נב']

[בסוכה חיה
בוכיא ובענין
ג' בוכיא
ובסוכה פירש'
בוכיא עכ"ל]

[סוטה יג'
חולין נ"א]

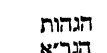
ישעיה כו
שם נא

[גמיל יע"ט ע"ג]

[ג"ל אלעזר]

דברים כט

שמות ז'

הגהות
הנרי"א
[א] נמי אמר
ריש לקיש נרשס
עליו אוח ג :
[ב] שם רבי
אלעזר נרשס
עליו אוח ח :
[ג] שם רבא
אמר נרשס
עליו אוח ט :
[ד] שם א"ר
אכיו . נרשס
עליו אוח ז :

כחצית לו
[קתן קה]

שם

כחצית יב

ירמיה ג

כחצית יח

חלק

פרק אחד עשר

סנהדרין

ק

עין משפט
גד מצוה

יב א מיי פיה מהלכות
תית הלכה ה סג
עשין עד עושיע י"ד ס"י
רמב סעף ע :

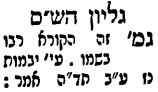
לא שרו לן עורבא. לא אמרו לנו שום חיזוק שאל מלינו בתורה (דשרינן עורבא) : [דקא שרינא לכו עורבא]. שהיתר זה אינו מלאי בתורה אלא סופרים אמרוהו : כגון דאמר נסו רבנן. כלדס שאומר אינו ט"ח ללשון צווי הוא זה שהיה לו לומר רבותינו שבמקום פלוני ל"א כגון דאמר הני רבנן דכשהוא תורה אור

לא שרו לן עורבא ולא אסרו לן יונה רבא כי הוו מייית שריפתא דבי בנימין קמיה כי הוה חזי בה טעמא להיתירא אמר להו תחוו דקא שרינא לכו עורבא כי הוה חזי לה טעמא לאיסורא אמר להו תחוו דקא אסרנא לכו יונה רב פפא אמר כגון דאמר הני רבנן רב פפא אישתלי ואמר כגון הני רבנן ואיתיב בתעניתא לוי בר שמואל ורב הונא בר חייה הוו קא מתקני מטפחות ספרי דבי רב יהודה כי משו מגילת אסתר אמרי הא [מגילת אסתר] לא בעי מטפחת אמר להו כי האי גונא נמי מוחזי כי אפקירותא רב נחמן אמר ° זה "הקורא רבו בשמו דאמר רבי יוחנן מפני מה נענש גיחזי מפני שקרא לרבו בשמו שנאמר מ"י"אמר גחזי אדני המלך ואת האשה וזה בנה אשר החיה אלישע יתיב רבי ירמיה קמיה דרבי זירא וייתיב וקאמר עתיד הקב"ה להוציא נחל מבית קרשי הקרשים ועליו יתקבל מיני מגדים שנאמר ° ועל הנחל יעלה על שפתו מוזה ומוזה כל עץ מאכל לא יבול עלהו ולא יחם פרוי לחדשיו יבבר כי מימיו מן המקדש [המה] יוצאים והיה פרוי למאכל ועלהו לתרופה א"ל ההוא סבא ° יישר וכן אמר ר' יוחנן [א] ° יישר) אמר ליה ר' ירמיה לרבי זירא כי האי גונא מוחזי אפקירותא אמר ליה הא [האי] סויעי קא מסייעי (ליה) [לך] אלא אי שמויע לך הא שמויע לך כי הא ° דיתייב רבי יוחנן וקא דריש עתיד הקב"ה להביא אבנים טובות ומרגליות שהן

מספר שום דבר מרבנן אומר הני ולשון גנאי הוא הני אכל הגאו רבנן אינו גנאי : כי מטו מגלה אסתר. כי לחקן לה מטפחת אמרי הא מגלת אסתר לא בעיא מטפחת כלומר בלשון בעיא ח"ל לרב יהודה הא ודאי לא לריכא מטפחת כגון האחרות ולשון גנאי הוא דהוא להו למומר לרבע בלשון שאלה קך לריכא או אינה לריכא : מעיין ביה ס' . ילא והסקה את נחל סטיס (יולא ד) : מגדים. דינמרוס בלע"ז כל מיני פירות מוקוסים : יבבר. בכל דהש וחדש יתבטלו זו פירות : כשמו. שאומר פלוני ואינו אומר מורי רבי פלוני : א"ל הסוה סבא יישר וכן אמר רבי יוחנן. כדבדין ור' יוחנן נמי הכי קאמר כדאמרת מ"ר ולא גרסינן וכן אמר רבי יוחנן יישר : כי סוה גונא. מי מוחזי כלאפקירותא : אלא אי שמויע לך מידי הא שמויע לך : לגלג עליו אוסו סלמדי. אדרבי יוחנן דהיינו אפקירותא : כדוד. אכן עובד וכן שמה : שמוסיד. חלונות שהשמש זורח בהם [ו] כמו (הלים פד) שמש ומגן היינו שמש מושט (ל"א) לאכני אקדח שהקב"ה חוקקן כבמקוה עד שחוקק בהם עשר ברוס עשרים : יוללללל. עוף קטן : גל של טלמות. שמת לחדש שמת נעשה גל של טלמות : קוממיות. שתי קומות של אדם הראשון כדלמרינן בחגיגה (דף י"ב) שמויעטו הקב"ה והעמידו על מלה אמה שנאמר ותשם עלי כסף קך בנימטריא הכי

הוי : כנגד היכל וכוונתו. שקך היה אורך כל ההיכל עם הכותלים דכתיב (מלכים א') והבית אשר בנה המלך שלמה לה' ששים אמה ארכו וכותל מזרח שש אמות וכותל מערב שש אמות ואמה אחת מרקסין הרי י"ג אמות ואולם נשאר אמה רוחב וכותל האולם שש הרי כ"ט ומאחורי האולם תא אחד רחבו שש וכתלו ה' הרי מ' ס' אמה של אורך הבית הרי משה והיאך יכולין לכוף קומתן וליכנס בפתח שאין לו אלא רום עשרים כדאמרת : אשר בנינו. כלומר בנינו שלנו יהיו לעתיד כחילנות גבוהין מגדולים : וכוונתו. ובנות שלנו כוונות המחוככות לחבבית היכל כלומר ככותל ההיכל מחוככות כמו (דברים כט) מחוטב ענדי לישנא אחריתא ההיכל דבית שני קאמר דקיס לן היכל ס' אורך ברוס משה הוא : לכוי דבי זיקא. לחלונות שהשמש והאור נכנסין בהן אכל השערים גבוהים יותר : [לסמיר פה של ימטא]. להחיר *פה אלמים שיהו מדברים : לפסיר פה של מטה. רחם של העקריות האוכלות מן העליון נפקדות* : איסמר [עיי רש"י שם] נמי מוקוס וכו'. והיינו דך דלעיל לתרופה : מראסו כלבנן. וכתיב לעיל מיניה שחורות כעורב וכוונן ליה חכו ממתקים : יריון מרשן ביתך. אמר לי רבי דלעיל מינה מהאי קרא מיירי עניינא דמרעיב את עלמו וקאמר יריון מרשן ביתך שהקב"ה משביען לעוה"ב : מלא עומסו. מלא חופטו של הקב"ה טובה : וכי אפטר לומר כן. היאך אדם יכול לקבל מלא עומסו של הקב"ה והרי לון לו מקום ליתן דכל העולם כולו אינו אלא כמזרת ועד אגודל : *באותן עולמות יתן ללדיק את העומס : במדה שאדם מודד. אם מדד ונתן לדיקה לפני מלא חפניו הקב"ה מודד בחפניו ונתן לו : וכי אפטר לומר כן. שיהא הקב"ה נתן לאדם מלא חפניו והלא אינו יכול לסבול כל כך :

ל"א למעלה
[עיי רש"י מנחות פ"א]
[עיי רש"י שם]
גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

גליון השנים
גב"ז זה הקורא רבו
כשמו. עיי יבמות
כו ע"כ מר"ה אמר :

שלישים על שלשים אמות וחוקק בהם עשר ברוס עשרים ומעמידן בשערי ירושלים שנאמר ° וישמתי כדכוד שמושותך ושעריך לאבני אקדח וגו' לגלג עליו אותו תלמיד אמר השתא כביעתא דצ"צ צלא לא משבחינן כולי האי משבחינן לימים הפליגה ספינתו בים חזינהו למלאכי השרת דקא מנסרי אבנים טובות ומרגליות אמר להו הני למאן אמרי עתיד הקב"ה להעמידן בשערי ירושלים כי הדר אשכחיה לר' יוחנן דיתייב וקא דריש א"ל רבי דריש ולך נאה לדרוש בשם שאמרת כך ראיתי אמר לו ריקה אם לא ראית לא האמנת מלגלג על דברי חכמים אתה * ייב ביה עיניה ועשאו גל של עצמות מיתבי ° ואולך אתכם קוממיות ר"מ אומר מאתים אמה בשתי קומות של אדם הראשון רבי יהודה אומר ק' אמה כנגד היכל וכותליו שנאמר ° אשר בנינו כנמיעים מגדולים כנעוריהם בנותינו כוונות מחוטבות תבנית היכל וגו' כי קאמר ר' יוחנן לכוי דבי זיקא מאי *ועלהו לתרופה ר' יצחק בר אבדימי ורב חסדא חד אמר להתיר פה של מעלה וחד אמר להתיר פה של מטה איתמר (*נמי) חוקקיה אמר להתיר פה אילמין בר קפרא אמר להתיר פה עקרות ר' יוחנן אמר לתרופה ממש מאי לתרופה ר' שמואל בר נחמני אמר לתואר פנים של בעלי הפה דרש ר' יהודה ברבי סימון כל המשחור פניו על דברי תורה בעולם הוה הקב"ה מבהיק זיוויו לעולם הבא שנאמר ° מראהו כלבנון בחור כארום אמר ר' תנחום בר תנולאי כל המרעיב עצמו על דברי תורה בעולם הוה הקב"ה משביעו לעולם הבא שנאמר ° יריון מרשן ביתך ונחל עדינך תשקם כי אתא רב דימי אמר עתיד הקב"ה ליתן לכל צדיק וצדיק מלא עומסו שנאמר ° ברוך ה' יום יום ועמס לנו האל ישועתנו סלה א"ל אביי וכי אפשר לומר כן והלא כבר נאמר ° מי מדד בשעלו מים ושמים בורת תכן אמר מאי טעמא לא שכיחת באגדתא דאמרי במערבא משמיה דרבא בר מרי * עתיד הקב"ה ליתן לכל צדיק וצדיק ג' מאות ועשרה עולמות שנא' ° להנחיל אוהבי יש ואצרותיהם אמלא יש בגימטריא תלת מאה ועשרה הוי תניא * ר' מאיר אומר במדה שאדם מודד מודדין לו דכתיב ° בסאסאה בשלחה תריבנה אמר ר' [ב] * יהושע וכי אפשר לומר כן אדם נתן מלא עומסו לעני בעולם הוה הקב"ה נתן לו מלא עומסו לעולם הבא והכתיב ° שמים בורת תכן [ג] ואתה אי אומר כן איזו מדה מרובה מדת טובה מרובה או מדת פורענות הוי

[נכרות מבי
ועיי]

הגהות
הגרי"א

[א] גמ' יישר.
[ב] שם נמתק : [ב] שם ירושע נמתק : [ג] שם כורת חקן וזאה .
כ"ב ח"ל ר"י וזאה : [ד] רש"י ד"ה שמוסיד כ"ו זורח כסא.
כ"ב ע"י רש"י כ"ב :

[כ"ב ע"י רש"י
שנה לר' נכרות
מת.]

[מנחות פ"א
ע"י]
[כמנמו' ליתא]

ש"ה

תהלים פח

משלי ח

[סוטה ת : וסס
א"ת רבי אומר
לחם סס ע"ו :
דמסיק דשמיני
ל"מ כ"ו
משמע דג"י
דכ"ה עיקר וע"ש
נכ"י וכן איתא ג"כ בחספתא סס פ"א]